

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Polemica

Burghaber, Adam

Fribvrgi Helvetiorvm, 1678

XXXIII. Cujus sit convocare Concilia, & istis præcesse?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72462](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72462)

hoc modo perijt, hoc est, cœlesti fulmine tactus visibiliter ad inferos descendit?

ALIV. Confugiunt Sæctarij rursus ad tropos dicendo, verba Prophetarum de interitu Antichristi non intelligenda propriè de corporali interitu, sed allegorice de morali, hoc est, de imminutione Pontificiæ Authoritatis, quæ facta sit Spiritu oris Christi per prædicationem Prædicantium. Verùm in hac responsione præter commune vitium proprietatis sæpius jam castigatæ etiã manifesta falsitas continetur; quippe Potestas Pontificia hætenus non est imminuta; sed potius amplificata fuit per conversionem Indorum, quæ Apostasiam hæreticorum in Europa abunde supplevit. Prudens Lector ex uno hoc, quod de Sancto Francisco Xaverio Indiarum Apostolo scribit Jacobus Bozius de signis Ecclesiæ DEI sig. 20. conijciat, quantopere post Lutheri defectionem in prædictis Indijs Authoritas Pontificia creverit: *Universi, inquit, hæretici ab Ecclesia Christiana constitutione per tot secula per annos mille quingentos & amplius haud traduxerunt ad hæreses suas tot gentes aut idololatrias aut alioquin à Christi cultu alienas, quot unus Xaverius ad Christi cultum annis undecim. Unus Xaverius plures gentes & homines plures annis undecim Christo adiunxit, quam immensa hæreticorum millia ex omni gente & natione è toto orbe terrarum per annos mille quingentos.* Ita ille.

XLV. Cum igitur ex hætenus dictis liquidissime constet, nec Singulariãtatem Antichristi, nec Nomen, nec Stirpem, nec Tempus, nec Locum, nec Mores, nec Interitum competere Romanis Pontificibus, nullã probabilitate dici potest, eosdem Romanos Pontifices esse Magnum Antichristum. Unde Protestantes graviter audire non possunt vocem illam; & publicam protestationem Serenissimi Principis & utriusque Bavarie Ducis, ac postea Sac. Rom. Imperij Electoris Maximiliani in postremo colloquio Ratisbonensi Anni M.D.C.I. Sess. 13. cum ad obtundendum impudens os Hunnij graphice ac liberè diceret: *Vos appellastis Romanum Pontificem Antichristum; qua est injuria insignis & clarissima, & hoc nunquam probabitur.* Et rursus: *imò est insignis injuria; qua redundat in omnes Catholicos.* Nam si Romani Pontifices sunt Antichristus Magnus, sequitur apertissime 1. Idipsum Romanum Imperium Francos & postea Germanos laudatissimos Imperatores per Antichristum accepisse. Sequitur 2. Antichristum Germanis Principibus potestate atque Authoritatem tribuisse eligendi Imperatorem. Sequitur 3. Germaniam nullos unquam verè Christianos Principes atque Imperatores ante Lutherum: sed Idololatrias & Antichristi prostibula habuisse: Imò nec orbem terrarum: siquidem omnes Reges, & Principes Christiani ante Lutherum sese Romano Pontifici subjectos & obnoxios profitebantur, tanquam Oves Pastori & tanquam Discipulos Magistro; ac tanquam Filios Patri. Sequitur 4. Romanum Imperium jam ante mille annos sublatum fuisse, cum hæc certa sit Notã adventus Antichristi, ut ex Apostolo & Daniele Præpheta magno consensu docent Græci ac Latini Patres apud Cardinal Bellarminum Lib. 3. de Pontific. c. 5. supra jam citato. Judicent autem ipsimet Protestantes, an non isthæc cedant in gravem injuriam Romani Imperij sub Augustissimo & felicissimo Imperatore Leopoldo I. etiamnum florentis? DEUS porro ad defensionem Sac. Rom. Ecclesiæ & Imperij dexteram Majestatis suæ extendat? Videatur Opus germanisõ idiomate re-

cens editum à P. Christophoro Ott Societatis JESU, cujus titulus ROMA GLORIOSA; ubi 243. Paparum vitas, mores, ac gesta fideliter recenset, & ad hæreticorum objectiones solidè respondet in nullo à doctrinis nostris dissentiens.

CONCILIA.

UNIVERSAM Religionis Controversiam, qui compendio expedire volet, is ex Concilijs veteris orthodoxæ Ecclesiæ nullo negotio intelliget, quam partium hæc ætate sibi adversantium veram incorruptamque Fidem amplectatur; quamcumque enim cum articulis horum Conciliorum integrè consentire repererit, hæc à vera atque orthodoxa Religione aliena esse non potest. Unde magna semper fuit Authoritas Conciliorum in Ecclesia adversus multiplices fraudes hæreticorum, qui idcirco omnem operam industriam & laborem etiamnum adhibent in Ecclesiastica illa autoritate labefactanda, ut bene notat Cardinal. Bellarminus hæc in præfatione. Quare Pontifici imprimis subnectimus Concilia; cum hæc ab illo vel Corpus (Ecclesiæ scilicet Militantis, quam representant) à Capite visibili in terris dependeam, & qua à Doctoribus de iisdem inquiruntur, ac disceptantur, ad sequentes Controversias redigemus ac breviter expendemus.

CONTROVERS. XXXII.

CUIUS SIT CONVOCARE Concilium, & illi præesse.

I.

Albertus Pighius Lib. de cœlest. Hierarch. c. 1. Originem Conciliorum putat esse humanam, & naturali ratione excogitatam. Verùm etsi ratio naturalis dicitur, ut in rebus dubijs Princeps consulat viros peritos, tamen ut Episcopi solum convēhiant, & isti non sint Conciliarij, sed Judices, non videtur solius rationis humanæ inventum; unde melius Bellarminus Lib. 1. de Concilijs censet, originem illam esse divinam; quia Sancti Patres docent, Concilia demonstrata fuisse illis Christi Verbis Matth. 18. v. 20. *Ubi fuerint duo vel tres congregati in nomine meo, illic ego in medio illorum sum.* Et absque dubio Apostoli divini Spiritus motione inducti primarium illud Concilium Actor. 15. coegerunt, unde v. 28. *ajunt: visum est Spiritui Sancto & nobis &c.*

PARS PRIOR.

DOCTRINÆ CATHOLICORUM.

II. Nomen Latinum Concilij reperitur passim in utroque Testamento. Nomen Synodi habetur in Can. 38. Apostolorum. In græco textu loco utriusque, nempe Concilij & Synodi ponitur *συνάξις* vel *συνάγωγη*. Reipsã Concilium est legitimus conventus Præsulum Ecclesiasticorum

ad dirimendas Fidei controversias aut mores Clerici ac Populi corrigendos congregatus. Quamvis enim ad hunc finem solius Papæ autoritas sufficeret; quia tamen ipsa multitudo Præfulum plus autoritatis habet apud homines, expedit ad horum audaciam confringendam subinde Concilia convocare, sicuti etiam ad politica negotia componenda interdum comitia statuum Regni vel Imperij indicuntur. Illegitimus autem conventus non vocatur Concilium, sed conciliabulum.

III. Dividitur Concilium in Universale & Particulare; illud nomine totius Ecclesiæ celebratur: hoc nomine alicujus particularis. Universalitas autem non tam rigide sumenda est, quasi omnes omnino Episcopos ac Prælatos convenire oporteat, sed cum 4. his limitationibus ex antiqua Ecclesiæ praxi desumptis. 1. Sufficit omnes totius orbis Episcopos advocasse, licet non omnes compareant; nunquam enim in ullo concilio omnes comparuisse leguntur propter varia impedimenta, dummodo insignis se multitudo sistat. 2. Satis est, omnes vocare, qui commode vocari & expectari possunt; quis enim ex India remotissima tam distantes Episcopos in Europam evocet, præsertim necessitate urgente? 3. Non necessum, ex singulis Nationibus mundi aliquos Episcopos comparere, modo ex duabus præcipuis orbis partibus, nempe Oriente & Occidente aliqui adveniant; multa quippe Concilia Constantinopolitana pro Oecumenicis, hoc est, totius Orbis habentur, quibus tantum Græci & Romani interfuerunt. 4. Non est opus, ut Orientales & Occidentales Episcopi eodem tempore & eodem loco conveniant, modo Legati Pontificij intersint, qui alterius partis vices obeant; imò est satis, si Concilia in diversis locis habita postmodum inter se consentiant, & decreta invicem approbent, sicuti est factum in nonnullis Concilijs Constantinopolitanis.

IV. Particulare Concilium est triplex. 1. vocatur Nationale, in quo totius alicujus Nationis Episcopi sub uno Patriarcha vel Primatu congregantur, ut Concilium Germanicum, Gallicum &c. Unde fieri potest, ut Concilium Nationale interdum sit multò majus Generali quoad numerum scilicet Episcoporum non quoad autoritatem. 2. dicitur Provinciale, ad quod plures Episcopi cum suo Archi-Episcopo conveniunt, ut Concilium Moguntinum, Salisburgense &c. 3. appellatur Diocesanicum, ubi cum Episcopo Parochi congregantur, & minus propriè Concilium vocatur, sed potius Synodus, ut Synodus Augustana, Passaviensis &c. Agimus autem hic solum de Universalibus, quia particularia sunt innumera, & parvæ autoritatis, Finis Conciliorum universim, & fructus unice in ijs quæsitus est instauratio Ecclesiasticæ Disciplinæ tam doctrinâ sanam quam mores integros complectentis, ut patet ex descriptione Concilij allata. His pro terminorum notitia præmissis,

V. *Doctrina prima.* Convocatio Conciliorum Generalium ad Romanum Pontificem spectat tanquam ad Caput Universæ Ecclesiæ. Ita omnes Catholici, testaturque S. Marcellus Papa in epistola ad Episcopos Provinciæ Antiochenæ ante annos 1300. sic olim ab Apostolis fuisse declaratum. Ratio est. Quia sicut in corpore humano omnia membra ab imperio & nutu Capitis pendent, sic in Corpore morali Ecclesiæ omnia membra à Pontifice tanquam à supremo Capite pendere de-

bent. Confirmatur. Concilium Ecclesiæ non est legitimum, nisi congregetur in Nomine Christi Matth. 18. v. 20. Congregari autem in Nomine Christi nihil videtur aliud, quam congregari auctoritate Christi, hoc est, ab eo, qui à Christo habet congregandi potestatem; nempe Romano Pontifice, cum Romana Ecclesia inter omnes Ecclesias prima & præcipua sit; utpote in qua semper viguit *Apostolica Cathedra Principatus.* ut testatur S. Augustinus Epist. 62. Certè nemo alius unus præcipere omnibus Episcopis potest, ut in Concilio compareant. Dicere autem cum Amefio Tom. 2. fol. 6. & alijs Sectarijs, nullius hominis autoritate opus esse, ut congregentur homines in Nomine Christi, vel ex omnibus partibus mundi, vel etiam ex aliquibus, amentia est jam propterea hæreticorum, olètque independentia hæc confusionem Babyloniam, ut istâ ratione, quandoctunque duo vel tres Prædicantes cum suis Biblijs congregantur, persuasum sit miseræ plebeculæ, Christum esse in medio ipsorum.

VI. *Doctrina secunda.* Prædictam potestatem convocandi Concilij potest summus Pontifex alicujus etiam sæcularibus delegare. Ita communis apud Bellarminum Lib. 1. de Concil. c. 12. Et sic nonnunquam Pontifex delegavit Imperatoribus initio Ecclesiæ. Nam cum Pontificum tunc exigua valde esset potestas, & divitiæ, totumque dominium temporale penes Imperatores existeret, ut absque illorum consensu Concilia cogi non possent, idcirco Papæ rogaverunt illos, ut Nomine ipsorum scilicet summorum Pontificum, Episcopos undique ad Concilia convocarent.

VII. *Doctrina tertia.* Præsidentia & Directio Concilij ad officium pertinet Pontificale. Ita quoque communis Catholicorum apud Bellarminum Lib. 1. cit. c. 19. Probatur ex perpetua veterum Ecclesiarum praxi. In primo generali Concilio Nicæno Constantinus M. post omnes Episcopos subscripsit, ut testatur Basilius Imperator in fine Synodi VIII: At Præses primo loco subscripsit, nempe Osius Episcopus, Vitus & Vincentius Presbyteri nomine Silvestri Papæ, cujus Legati fuerunt, & ideo etiam præfederunt teste Achanasio oculato in epist. ad Solitar. ubi refert, *Osius fuisse (loco Sylvestri) Synodi Principem, & Nicænae Fidei Symbolum composuisse.* Deinde Constantinus non est ausus sedere, nisi in humiliori loco, quam essent Episcoporum, & annuentibus Episcopis, ut colligitur ex Theodoro Lib. 1. c. 7. Hist. & ex Eusebio L. 3. de vita Constant. Demum Constantinus in ipso Concilio professus est, *se debere ab Episcopis judicari, etque esse subjectum, non præpositum,* ut scribit Rufinus Lib. 10. c. 2. Ergo quod iste primus & maximus Imperator Christianus nec affectavit, nec ei permissum est, credibile non est, alios subsequentes Imperatores vel juniversim affectasse, vel ulli permissum fuisse. Nam quamvis Imperatores nonnunquam primo loco in Concilijs ponerentur, tamen directio ipsis non est concessa, nec ab illis flagitata. Honorius Imperator in epist. ad Frat. Arcadium (quam recenset Baronius Tom. 5. fol. 209.) scribit: *Siquid de causa Religionis inter Amistites agitur, Episcopale oportet esse iudicium, ad illos enim divinarum rerum interpretatio: ad nos Religionis spectat obsequium.* Basilius Imperator in oratione, quam habuit in octava Synodo generali, quæ tempore Adriani Papæ Constantinopoli celebrata est in causa Photij Patriarchæ sic loquitur

loquitur : De viris autem laicis, tam qui in dignitatibus, quam qui absolute versantur, quid amplius dicam, non habeo, quam quod nullo modo nobis liceat de Ecclesiasticis causis sermonem movere, neque penitus resistere integritati Ecclesie & universali Synodo adversari; hæc enim investigare, & querere, Patriarcharum, Pontificum & Sacerdotum est, qui regiminis officium sortiti sunt, qui sanctificandi, ligandi, & solvendi potestatem habent, qui Ecclesiasticas adepti sunt claves: non nostrum, qui pasci debemus, qui sanctificari, qui ligari, vel à ligamentis solvi egemus. Nihil clarius dici potuit. Atque hæc prædicationis Pontificis in primo Apostolorum Concilio Actor. 15. fuit observata, ubi Petrus primam sententiam tulit, & cæteri in ejus sententiam abierunt. Confirmatur. Ponamus, nullum esse Principem Christianum in Ecclesia, sicuti multis annis non fuit usque ad Constantinum M. an idcirco nullum fieri posset Concilium defectu Præsidentis? Quomodo, ergo Apostoli habuerunt?

PARS POSTERIOR.

ERRORES HAERETICORUM.

VIII. Error primus est. Jus convocandi Concilia Imperatori competit, non ex commissione Papæ, sed ex proprio munere. Ita Lutherus, & Calvinus atque horum assectæ apud Gerhardum lib. 2. part. 1. à fol. 737. Amesium Tom. 2. fol. 1. & alios. Probant 1. Quia Imperatori incumbit cura Fidei & Religionis. Psal. 2. v. 6. Ego autem constitutus sum Rex super montem Sanctum ejus prædicans præceptum ejus. Probant. 2. Quia ipsi sunt Pontifices Regibus subiecti sunt, ut docet exemplum Salomonis, qui Abiatharem summum sacerdotem deposuit 3. Reg. 2. v. 27. Probant 3. Quia multa habemus exempla in sacris litteris, quod Reges convocarent Sacerdotes ad Concilia celebranda de rebus ad Religionem pertinentibus, ut David 1. Paralip. 13. v. 3. & c. 23. v. 2. Salomon 3. Regum 8. v. 1. Ezechias 2. Paralip. 29. v. 4. Jothas 4. Reg. 23. v. 2. idque DEO placuisse testatur Scriptura. Cur Christianis Regibus & Imperatoribus id non liceat? Probant 4. Imperatores prima Concilia Generalia indixerunt. Nicænum Constantinus: Constantinopolitanum Theodosius: Ephesinum Theodosius Junior: Chalcedonense Valentinianus & Martianus, & sic deinceps. Coniicitur autem istud, inquit Molinæus, ex eo, quod nulla Romani Pontificis fiat mentio.

IX. Error iste apertissime repugnat Sac. Scripturæ utriusque Testamenti, quæ distinguit Ecclesiasticam & Civilem Jurisdictionem. 2. Paralip. 19. v. 11. Amarias autem Sacerdos & Pontifex vester in his, quæ ad DEUM pertinent, præsidebit: porro Zabababas filius Israhel, qui est Dux in domo Juda, super ea opera erit, quæ ad Regis officium pertinent. Christus Jo. an. 18. v. 36. ait: Regnum meum non est de hoc mundo, hoc est, non est mundanum, nec mundanis Pontificibus competens; quod agnoverunt & palam professi sunt Imperatores Christiani, ut ex historijs probat Bellarminus L. 1. de Concilijs c. 13. & pluribus argumentis firmat Suarez lib. 4. contra Regem Angliæ, ac Becanus Tom. 3. opusc. 6. Solum Valentinianum Seniores Imperatorem afferre lubet; iste cum importune rogaretur, ut

permitteret haberi Concilium, in quo de quibusdam rebus fidei decerneretur, in hæc verba respondit: Mibi, qui unus è numero Laicorum sum, non licet ejusmodi negotijs me interponere; Sacerdotes & Episcopi, quibus hæc cura sunt, ubicunque illis libitum fuerit, conveniant. Refert Baronius A. C. 364.

X. Respon. ad 1. Regibus & Imperatoribus competere commissam defensionem & executionem: non doctrinam & interpretationem scripturæ, ut probè novit Theodosius Junior in epistola ad Synodum Ephesinam sic scribens: Candidianum Comitem ad hanc Sacram vestram Synodum abire justimus: sed eâ lege & conditione, ut cum questionibus & controversijs, quæ circa fidei dogmata incidunt, nihil quicquam commune habeat; nefas enim est, qui Sanctissimo Episcoporum catalogo adscriptus non est, cum Ecclesiasticis negotijs & consultationibus se immiscere. David loc. cit. non loquitur, ut Rex, sed ut Propheeta, & in Persona Christi, qui præcepto æterni Patris constitutus est Rex super montem Sion, hoc est, universam Ecclesiam DEI prædicaturus &c. ut rectè ex communi aliorum Interpretum Tiranus. Ad 2. Salomonem quoque non regiâ potestate, sed prophetico instinctu Pontificem deposuisse, ut diximus jam supra. Sed instant hæretici, eo tempore, quo hæc depositio Pontificis facta est, Salomonem nondum fuisse Prophetam, cum donum Prophetiæ postea primum accepisse legatur 3. Regum c. 5. v. 12. Aio. donum prophetiæ esse divisibile, & partem prius, partem posteriùs conferri; sicut Apostolis Joan. 20. v. 23. Christus suo afflatu Spiritum Sanctum contulit, id est, aliqua dona Spiritus Sancti: & postea Actor. 2. v. 4. iterum acceperunt Spiritum Sanctum, id est, copiosiorum ejus gratiam. Itaque Salomon ante illud somnium potuit habuisse partem prophetiæ, & ejus virtute Pontificem deponere, licet aliam partem postea acceperit. Ad 3. Exempla Regum Judæorum, qui Levitas & Sacerdotes in Concilium advocarunt, non probare Spirituale eorum Jurisdictionem. Tum quia non imperiosè, sed amicitabiliter invitarunt. Tum quia non ad decidenda dubia Religionis, sed ad aliquam Solennitatem cultus divini convocati sunt, ut patet per textum. Non obest, quod objicit Joannes Gerhardus fol. 737. ipsum etiam Romanum Pontificem à Martiano Imperatore ad Synodum esse vocatum; qui, cum non potuit, quatuor Legatos misit. Nam vocatus fuit non pro imperio & potestate sed precibus & submissione rogatus. Ad 4. Concilia illa prima ab Imperatoribus quidem etiam fuisse indicta, sed ex Pontificum sententia & consensu. Et quamvis Gerhardus, Molinæus, Amesius, alijque sectarij multa pro Cæsarea autoritate moveant, aliud tamen non evincunt, quàm Imperatores Catholicos & Religiosissimos Constantinum, Theodosium, Martianum &c. suas partes pro illo opere celebrandi Concilij strenuè gestisse, dum vel sponte concilia petebant à Romanis Pontificibus: vel ab istis convocanda, (si quando Concilij locus illorum ditioni subiceretur) ita potestate suâ communicabant, ut liberam potestatem Papæ relinquerent, in ea urbe Concilium celebrandi; imò seipos Concilij fautores & propugnatores exhiberent, adeoque seipos Autoritatis Pontificiæ potius Ministros, quàm rivales ac Dominos præberent; unde in Concilio Nicæno Constantinus M. sedit in hu-

gha.
er
ologia
amica
XI
92

in humili ac demisso sedili, nec prius sedit, quam à Patribus ad id rogatus, ut in ejus vita scribit Eusebius Lib. 3. c. 10. Et quam majorem mentionem Pontificiæ Authoritatis Molinaus desiderare potest?

XI. Quod autem non à Solo Pontifice (ut potest factum) Concilia indicerentur, ratio non erat, quasi sine autoritate Imperatoris coacta non forent rata apud Christianos, ut somniant Novatores, cum aperte dicat D. Athanasius in Epist. ad solitariam vitam agentes: *quando unquam iudicium Ecclesie ab Imperatore auctoritatem habuit?* sed propter alias causas. 1. quia prohibiti tum fuerunt frequentes hominum conventus sine autoritate Imperatoris. 2. quia non poterat fieri concilium nisi in aliqua urbe imperiali. 3. quia sumptibus publicis Imperatoris sine dispendio Ecclesiarum fiebant generalia concilia. 4. quia eo tempore Papa in temporalibus subijciebat se Imperatoribus, & idè non poterat invito Imperatore aliquid agere; & cum duntaxat debuisset petere auxilium ad convocandam Synodum, vel ut permitteret convocari Synodum, tamen quia Dominum suum temporalem agnoscebat, supplicabat, ut juberet convocari Synodum; supplicabat, inquam cum Bellarmino c. 13. cit. non quasi absque tali indictione Autoritas Concilij esset nulla, sed quia ob rationes prædictas sine consensu Imperatorum Conciliacogi non poterant, ut supra etiam jam diximus. Unde ex nominato vocabulo (*Supplicabat*) ineptè gestit & triumphum sibi decernit Amelus tom. 2. fol. 11. quasi Bellarminus per unum hoc vocabulum Adversarijs omnia concessisset; cum tamen quæstio in præsentiarum non sit de qualicunque indictione, sed de tali, sine qua Autoritas Concilij esset nulla; qualem auctoritatem indicendi Concilium Oecumenicum nunquam Imperatori concessit Bellarminus. Et repugnat huic Luthero-Calvinicæ imaginationi non tantum tota antiquitas, ut supra vidimus, sed evidens etiam ratio; etenim si nullus foret Imperator aut Rex, sed omnium Christianarum Provinciarum ac Urbium regimen esset Poliarchicum, utique adhuc Synodus oecumenica convocari posset.

XII. Urget Gerhardus Lib. 2. part. 1. cit. fol. 745. ita ratiocinans. Potestas convocandi Concilia superiorem potestatem in temporalibus includit. Ergo cum hæc non fuerit in primis quatuor Concilij penes Romanos Pontifices, nec illa fuit. Respon. negando Antecedens; quia ad temporalem & Politicam potestatem per se directè & principaliter non pertinet cura Conciliorum & rerum Ecclesiasticarum, nisi ut tanquam Adjuutores Protectores & Executores partes suas agant, uti omnes pij Imperatores agnovèrunt. Et in Synodo VIII. Basiliensi Imperator universaliter pronunciavit: *Nobis Laicis nullo modo licet Ecclesie causis sermonem movere &c.* Itaque subjectio Pontificum in temporalibus sex primis sæculis nihil juris in res Ecclesiasticas Imperatoribus & Regibus contulit; ex quo ruit fundamentum discursus Gerhardi.

XIII. Error secundus est, non competere præsentiam in Concilij Romano Pontifici. Ita Calvinus L. 4. Instit. c. 7. §. 1. & 2. & omnes alij hodie Sectarij apud Gerhardum Lib. 2. part. 1. à fol. 761. & Amelium tom. 2. à fol. 22. Probant. Tum exemplis Concilij Apostolici Luc. 15. & Con-

liorum veterum Ecclesiasticorum; sicut enim in illo non præfedit Petrus, ita in posterioribus Romani Pontifices præsentiam non habuerunt. Tum quia si Pontificis Romani munus esset, Concilij præesse atque ita moderari, tunc personaliter illis interesse, suoque fungi officio deberet. Atqui hoc non solet facere, sed plerumque tantum Cardinales suo loco delegat. Sicuti in ultimo Concilio Tridentino sub tribus Pontificibus per 18. annos celebrato nullus unquam Pontifex comparuit. Confirmant. Principibus commisit DEUS custodiam legis, ut dicitur ad Rom. 13. v. 4. *Si malè egeris time, non enim sine cause gladium portat.* Ergo Principum est iudicare de lege, quomodo sit servanda; & punire transgressores.

XIII. Error iste aperte adverteatur Sacre Scripturæ, quam tamen unice observandam clamant hæretici. Nam constat ex Joannis ultimo, Pontificem esse Pastorem, & Patrem Universæ Ecclesie: ceteros verò etiam Episcopos & Principes Oves & Filios; siquidem de his dictum fuit v. 17. *Pasce oves meas.* Si autem Pater & Pastor est Summus Pontifex, quomodo non est Præses in Concilij? Vident vim hujus argumenti insuperabilem hæretici, idèoque Gerhards omnium nomine scribit fol. 702. Non negamus simpliciter Episcopo Romano præsentiam, quia in quibusdam Concilij Episcopi Romani Legatos præfedissemus, sed hoc absolute & simpliciter necessarium esse negamus: comprimis verò præsentiam cum Papali auctoritate, ac Monarchica potestate conjunctam ei competere negamus, ut ipsius sententiam omnes Assessores sequi teneantur. Sed quomodo necessarium non est, ut Pastor præsit ovibus, & pater filiis suis, idque cum Papali ac Pastoralis auctoritate & suprema potestate? Quomodo oves non tenentur sequi ductum Pastoris, & filij doctrinam Patris sui? *Filius Sapiens doctrinam Patris.* Proverb. 13. v. 1. Pagninus vertit, *audit disciplinam.* Chaldaeus suscipit. Quomodo etiam Sectarij non absolute & simpliciter negant præsentiam in Concilij Romano Pontifici, si illa, ut ajunt, ad Principes sæculares spectet?

XIV. Respon. ad r. probationem. Negando D. Petrum in Concilio Apostolorum, & Romanos Pontifices in veteribus Ecclesiasticis Concilij non præfedissemus. In Concilio Apostolico Acto. 25. S. Petrum præfedissemus affirmat D. Hieronymus in Epistola ad Augustinum, quæ est 11. inter epistolas Augustini; Idque ex eo colligitur, quod Petrus primus surgat, primus loquatur, primus quæstionem definiat, & ut ait Hieronymus, *Omnes ejus sententiam sequantur.* In Nicæno primo Nomine Romani Pontificis præfederunt Hosius Episcopus, Vitus & Vincentius Presbyteri, ut patet ex eorum subscriptione ante omnes alios. In secundo generali Constantinopolitano nemo quidem adfuit Occidentalium; sed eodem tempore celebrabatur à S. Damaso Romæ Synodus Occidentalium, quibus se animo (cum justis de causis corpore non possent) conjungere Orientales Constantinopoli congregati; quod autem PP. Constantinopolitani agnovèrunt Damasum Caput suum; & ipse eos Filios, patet ex epistol. eorum apud Theodoretum. In tertio generali Ephesino præfedissemus Cælestinum Papam per S. Cyrillum Legatum suum, restantur omnes Historici. In quarto generali Chalcedonenſi Legatos Papæ præfedissemus,

fedisse, nec ipsi Sectarij negare audent. Inter fuit quidem Martianus Imperator & sedit primo loco, non tamen praesedit ut Judex, sed ut Defensor contra violentiam, ne Episcopi ad subscribendum vi cogerentur, ut ipsemet testatur Orat. ad Synodum. Molinaeus in suo novo Papatu fol. 148. non negamus, inquit, Cyrillum praesedisse in Concilio Ephesino: at non ut Legatum Papae. Dicitur, Cyrillum praesedisse in primis nomine Caesertini Episcopi Romani, tanquam Legatum ab hoc constitutum: deinde nomine suo tanquam Archiepiscopum Alexandrinum. Ita se habent verba Concilij Ephes. in Part. 2. Act. 3. fol. 240. *Sedentibus in Sanctissima Ecclesia, quae appellatur Maria, Reverendissimis & Sanctissimis Episcopis Cyrillo Alexandriae, qui & locum obtinuit Sanctissimi ac Beatissimi Caesertini Archi-Episcopi Romanae Ecclesiae: & Juvenali Hierosolymorum &c. Videatur Forer L. 6. c. 16. de Antiquit. Papat.*

XV. Ad 2. probationem negando sequelam Majoris. Quia absentes plerumque melius per Legatos fungi munere suo possunt; siquidem eorum praesentia multa incommoda procuraret, ut bene ponderant Bellarminus & alij. Nam 1. inquirunt, posset oriri contentio de praecedentia cum Imperatore. 2. Episcopi ejus Majestate terri minus liberè auderent suam dicere sententiam. 3. Numerosus comitatus tantae Majestati conveniens occuparet domicilia, ut Episcopis non esset locus. 4. minus decet Pontificiam dignitatem, subditos sequi, qui potius deberent illam sequi, & Romam proficisci; Atque ideo Papa interfuit Concilij Romanis, & quibusdam alijs, quae ipse vocavit ad se, id est, ad locum, ubi ipse erat, non autem voluit, neque debuit ire ad Concilia alibi congregata. Oclamitant haeretici, has rationes ex mera superbia proficisci, cur enim pudeat Pastorem sequi oves, cum Filius DEI propter illas è caelo in terram descenderit, & Imperator subjectos Principes ad comitia sequatur? planè pharisaicum est, primas cathedras in Synagoga ambire, cum Christus fuisset in novissimo loco recumbere Matth. 23. v. 6. Luc. 14. v. 10. Respon. ad istas cavillas breviter. 1. hanc gravitatem Papae esse pro tuenda Authoritate, quae li pompâ Christus non indiguit alia habens media stendi, quò vellet, hominum animos. 2. Primas cathedras & primu locum quaerere non esse vitium apud eum, qui majoris caeteris est dignitatis. 3. Imperatores in una civitate sui Imperij indicere comitia: Christus etiam descendens de caelo in propria venit Joan. 1. v. 11. Sic nec Papa ad concilia intra suum territorium venire gravatur. Non obest, primos Pontificis humilius se gessisse, quia Ecclesia tunc nondum in tantam crevit arborem ex minimo grano sinapis, Matth. 13.

XVI. Ad confirmationem. Reges ac Principes esse Custodes legis divinae, sed non Interpretes: ac proinde ad eorum officium pertinere, ut edictis suis jubeant eam fidem teneri, quam Sacerdotes tenendam docent: & haereticos ab Ecclesia judicatos coerceant poenis temporalibus, sicuti D. Augustinus docet in epist. 48. 50. & 166. ac pij Imperatores Constantinus, Theodosius, Martianus alijque id saepe fecerunt, ut patet ex L. cunctos populos. C. de summa Trinitate & Fidei Catholica. Et ex toto titulo de haereticis in eod. Cod. *Sum quidem Judex Palatinus, inquit Theodoricus*

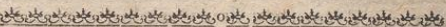
Italiae Rex ad Joannem Pontificem, sed vester non desinat esse discipulus. Nam tunc ista recte gerimus, si à vestris regulis minime discedamus.

CONTROVERS. XXXIII.

QUINAM SINT CONVOCAN-
di ad Concilium generale.

IN Concilijs varia negotia circa Controversias Fidei ac Cleri populique mores se offerunt, quae à certis tantum personis ex diversis statibus hominum selectis pertractari debeant; quanam autem illae sint, jam inquirendum & statuendum.

PARS PRIOR.

DOCTRINAE CATHO-
LICORUM.

I. **D**octrina prima. Ad Concilia quatuor hominum genera requiruntur & convocanda sunt. Explicatur. Nam imprimis proponi debet status quaestionis, de qua deliberandum & sententia ferenda; ad quod necessarii sunt Theologi, qui in utramque partem disputando rei difficultatem aperiant; sicut in statu politico constituuntur Referentes, qui causam dividendam proponant. Deinde judicandum, quid verius sentatur; quod pertinet ad Praelatos Ecclesiae judiciali potestate praeditos, nim. Episcopos, Abbates, Generales &c. Porro numeranda sunt suffragia, in quam partem plures inclinent, quia tantum juxta majorem numerum suffragionum fertur sententia; cui negotio subserviunt Notarij singulorum vota annotantes. Demum sententia est executioni mandanda; ad quod saepe opus est saecularium Principum auxilio, qui vel personam liter comparent, vel suos Legatos submitunt.

II. **D**octrina secunda. Episcopi & Praelati in Concilijs non tantum sustinent personam Conciliariorum, sed etiam Judicium, quod minus caeteris praesentibus non competit. Ita omnes Catholici. Est autem hoc discrimen inter Judices & Consiliarios, quod istorum sententia non habeat vim obligandi, sed tantum dirigendi: illorum autem sententia subditos obligat, perinde ut in Consultationibus non attenditur numerus Consiliariorum, quia Judex potest pauciores sequi; imò omnibus contradicere, hoc posito. Probatür catholica doctrina. Tum quia definire in Concilijs ea, quae sunt credenda vel agenda, proprium est officium Pastorum; etenim proprie pascere est ita docere, ut teneantur alij credere. Atqui Soli Episcopi sunt Pastores. Ergo &c. Tum quia veteres passim testantur, Concilia esse Episcoporum Euseb. I. lib. 5. c. 23. S. Cyprianus epist. ad Julianum. Ambrosius Epist. 23. Hieronymus Lib. 2. contra Ruffinum. Augustinus epist. 119. Athanasius, Leo M. & alij. Unde etiam omnium Conciliariorum haecenus celebratorum decreta ab Episcopis solis facta fuisse, patet ex subscriptionibus.

Ff

Quare

gha.
er
ologia
mica
XI
92